

MARIAN ŻYDEK

ur. 1933; Wojcieszyn

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	Projekt "Rzemiosło. Etos i odpowiedzialność", Lublin, Cyganie, ulica Zamojska 21

Cyganie też chcieli żyć normalnie

Cyganie wozili [złoto] z pokoleń. Kiedyś wędrowali w taborach konnych i w lasach mieszkali. I te wszystkie [skarby] skąd zdobyli - to zdobyli. Już nie wnikajmy w to, ale mieli jakieś bogactwa rodzinne. A później jak przyszła odwilż, to nie mieli mieszkań, bo byli na marginesie [społecznym]. [Władze] dały im trochę praw, żeby mogli sobie kupić [mieszkania] i stać się obywatelami jak inni. I [to], co tam wozili, mieli w pierzynach i rozmaitych rzeczach – wyciągali, sprzedawali i kupowali mieszkanie. Na przykład pod [nr] 21 była rodzina cygańska. Taki gruby cygan, jego pamiętam, taksówkarzem był. Później umarł. Miałem z nim trochę do czynienia. Wiem, że jego żona myła rano samochód na ulicy. To tak trochę nie bardzo, bo żeby myła w podwórku, to niech by tam, ale tak publicznie – no to nie. Później była u mnie w zakładzie Cyganka, właśnie z tej rodziny. Nie wiem ile rodzin tam mieszkało [pod nr 21] - czy jedna, czy więcej. Wiem, że mąż [tej Cyganki] był chory i wyjechali do Anglii. Tam miał lepsze warunki do leczenia. Ona mówiła, że chce sprzedać to mieszkanie, bo chcą się całkiem wyprowadzić z Polski. Nie wiem, czy dalej jest jeszcze ktoś z rodziny. Wiem, że tam była taka ładna cyganeczka. Miała chyba dwoje dzieci. U mnie w zakładzie tak rozmawialiśmy o ludzkich sprawach i ja kiedyś mówię: „No, ale Pani dzieci, to przecież chyba się uczą w naszej szkole polskiej?”, „A, tak.” - mówi - „My się czujemy Polakami, chcemy się zaadoptować, żyć normalnie. Tak jak polska młodzież [się] uczy, żeby nasza się uczyła”. Naprawdę mądrze mówiła – żeby [te dzieci] przyszłość miały, a nie myślały tylko, żeby coś ukraść i przeżyć. Ja tam nie miałem do nich [Cyganów] żadnych pretensji.

Data i miejsce nagrania	2016-05-17, Lublin
Rozmawiał/a	Anna Góra
Transkrypcja	Mateusz Czekaj
Redakcja	Aleksandra Mejnzer
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"